

2026Z11820

(ingezonden 3 juni 2026)

Vragen van het lid Dassen (Volt) aan de ministers van Buitenlandse Zaken en van Klimaat en Groene Groei over de mogelijke ontmanteling van oceanische monitoringssystemen door de Verenigde Staten en de gevolgen voor het AMOC-onderzoek

Vraag 1

Bent u bekend met de berichten dat de regering-Trump voornemens is oceanische monitoringssystemen te ontmantelen, waaronder de systemen in de Irminger Zee die van cruciaal belang zijn voor het monitoren van de Atlantische Meridionale Omwentelingsstroming (AMOC)? 1)

Vraag 2

Deelt u de opvatting dat de genoemde monitoringssystemen onmisbaar zijn voor wetenschappelijk onderzoek naar de AMOC, en dat ontmanteling ervan de betrouwbaarheid en nauwkeurigheid van AMOC-voorspellingen ernstig zou ondermijnen? Zo nee, waarom niet?

Vraag 3

Hoe beoordeelt u het voornemen van de Amerikaanse overheid om deze monitoringssystemen te ontmantelen, en wat zijn de consequenties van het stoppen voor Nederland en Europa?

Vraag 4

Bent u bereid deze kwestie expliciet aan de orde te stellen in bilaterale contacten met de Verenigde Staten en daarbij de Nederlandse en Europese zorgen over het mogelijke verlies van onvervangbare wetenschappelijke kennis en meetdata kenbaar te maken? Zo nee, waarom niet?

Vraag 5

Bent u bekend met de uitspraak van NIOZ-directeur Han Dolman dat de Amerikanen op het gebied van dit soort internationale wetenschappelijke projecten "een onbetrouwbare partner zijn geworden", en deelt u deze kwalificatie? Zo ja, welke gevolgen heeft dit voor de wetenschappelijke samenwerking met de VS op het gebied van klimaatonderzoek? Zo nee, waarom niet?

Vraag 6

Bent u bereid te onderzoeken of het, in nationaal dan wel Europees verband, mogelijk is financiering beschikbaar te stellen teneinde de continuïteit van deze monitoringssystemen te waarborgen en ontmanteling ervan te voorkomen? Zo ja, op welke termijn en wijze? Zo nee, waarom niet?

Vraag 7

Bent u bekend met het feit dat na 2028 nog geen financiering beschikbaar is voor de boeien van het NIOZ, en dat ook in Canada en het Verenigd Koninkrijk onderzoekers naarstig zoeken naar middelen om hun eigen meetnetwerken overeind te houden? Wat doet u om de continuïteit van de Nederlandse bijdrage aan dit mondiale meetnetwerk na 2028 veilig te stellen?

Vraag 8

Kunt u deze vragen een voor een beantwoorden en binnen de geldende termijn?

1) NOS, 2 juni 2026, 'VS schrapt uniek meetnetwerk voor oceaan, wetenschappers vrezen meer bezuinigingen' (<https://nos.nl/artikel/2616907-vs-schrapt-uniek-meetnetwerk-voor-oceaan-wetenschappers-vrezen-meer-bezuinigingen>)